

Za zrcadlem

Zrcadla, lustry a skládací dveře, to jsou tři prvky výzdoby, které vytváří soukromou zónu, kterou si Coco Chanel na salónech vyhradila a zařídila kolem roku 1934. Tři místnosti a otevřený vstup. Vyvážený prostor, který čarodějka Coco uměla rozčepit. Tady, uprostřed tohoto domu v domě, mezi výzdobou, kde se její křehkost mohla vyjevit bez strachu z přítomnosti svědků, prozrazuje záhadná Mademoiselle konečně něco o sobě. Povinná je projížďka po legendárním zrcadlovém schodišti, odkud, skryta před zraky ostatních, přísně dohlížela na přehlídky. Na vzhled schodiště, které používala denně, měla velké nároky, a proto nechávala každé ráno utírat lišty schodů čistícím prostředkem a rozprašovat na nich slavný N°5, parfém, který uvedla v roce, kdy vytvořila svůj salón. Záliba v zrcadlech, které tvořily stálou součást výzdoby u Coco Chanel, se promítne do uctívání v podobě schodiště. Zrcadlové schodiště, kde vládne *Art deco*, vyjadřuje také její zálibu v avantgardě. Poukazuje také na mnohotvárnou osobnost té, která vyrábí svou vlastní legendu, kterou přetváří den co den, dovádějíc tak své životopisce k zoufalství.

Žena umění

Nebylo tomu ale vždy tak. Úloha Coco Chanel jakožto mecenášky je méně známá. Svou štědrost a spontánnost uměla projevit při mnoha umělcích, u kterých dokázala rozeznat talent mnohem dříve, než se jejich jména objevili na nástěnce umělců 20. století. Dvacátá léta byla léta nových podniků. Majíc po svém boku velkovévodu Dmitrije prožívala své ruské období. Nepoznačilo jenom její vlastní tvorbu, uvážíme-li všechno, co jí dluží hudba a balet. Svoji podporou Stravinského a Ďagileva na financování reprízy *Svěcení jara*, kterého premiéra v roce 1913 způsobila skandál, zachránila jedno z velelů tohoto století. Pod podmínkou, že se o tom nebude nikdy mluvit. Domáhajíc se pouze podílu umělcovy pomocné ruky, sama sebe vždy prohlašovala za umělkyni. A jako umělkyně se objevuje při tvorbě nepřehlédnutelných divadelních kostýmů u Antigony od Cocteaua, při Picassově výzdobě či při baletu *Train bleu*, kde se na plakátě sešli skladatel Darius Milhaud a soubor *Ballets russes*. Ve světle tohoto itineráře najednou přítomnost antických masek, či bronzových ikon dává smysl a dokazuje mistrovské umění Coco Chanel v získávání neuvěřitelných spojení.

A. Tamášová

pozor na chyby v češtině a špatně pochopená místa, E-F